

[Viggo Starcke.]

samme kan siges om hr. Schøns mission og hans samtale med den daværende udenrigsminister om de advarsler, der kom — mere eller mindre direkte — fra den svenske, den hollandske og den engelske ambassade.

Jeg bebrejder ikke de personer noget, der dengang traf den beslutning, fordi jeg indrømmer, at de traf den beslutning i Danmarks interesse udfra deres synspunkter; men det, som jeg bebrejder dem, er, at de ikke bagefter ærligt indrømmer, hvad de gjorde, at de ikke ærligt siger: sådan begyndte vi det, og vi tager ansvaret nu. Hvis disse personer ville have indrømmet dette — og i dag drejer det sig om det ærede medlem hr. Alsing Andersen som repræsentant for denne kreds — ville dermed øjeblikkelig næringen til fortsat rygtedannelse være fjernet, og det ville være meget værdifuldt; samtidig ville man fjerne årsagerne til, at den opfattelse kan brede sig, at ansvarlige regeringsmedlemmer kan modtage så mange advarsler og så mange informationer uden at opfatte dem og uden at tage hensyn til dem. Hvis ikke man vedgår, hvad det var for en politik, man egentlig ville føre, risikerer man, at folk drager den slutning, at man var inkompetent, og det er ingen tjent med.

Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Aksel Larsen, at jeg deler hans anskuelse, at vi har en grundlov, for at den skal holdes, og jeg håber, at det ærede medlem hr. Aksel Larsen under alle forhold vil være med til ikke at krænke grundloven. Grundlovens forudsætning er imidlertid Danmarks suverænitæt, den lovgivende og den udøvende magts frihed; hvorfor besættelsen eksisterede dette ikke, hvorfor grundloven kun hang på det ene hængsel.

Den kommunistlov, som blev vedtaget, stred imod grundloven, men hvis man endelig skal se på det i kommunisternes interesse, så forhindrede den, at kommunisterne på et meget tidligt tidspunkt kom i de tyske lejre; derved er mange kommunisters liv blevet reddet, og det er dog et motiv, som man må tage med ind i bedømmelsen.

Det var ikke helt nøjagtigt citeret, når det ærede medlem siger, at jeg havde sagt, at kommunisterne ingen ret havde til grundlovsmæssige rettigheder. Jeg sagde,

at de havde ikke mere ret end den ret, som de giver andre politiske partier i de kommunistiske lande. Forlanger det ærede medlem hr. Aksel Larsen, at kommunister skal have en ret i nogle lande, når de ikke indrømmer andre den samme ret i de lande, hvor de har magten? Det er en mærkelig skævbenet opfattelse af ret.

Men da nu det ærede medlem hr. Aksel Larsen har knyttet disse bemærkninger til det, jeg sagde i går, vil jeg gerne have lov at stille ham et spørgsmål: Er det rigtigt, at det ærede medlem hr. Aksel Larsen ved siden af sit legale arbejde her i folketinget også udfører illegalt arbejde og udfører omfattende illegalt arbejde her i landet?

Stats- og udenrigsministeren (*H. C. Hansen*): Jeg finder ikke og føler ikke, at jeg i min egenskab af statsminister har nogen anledning til at blande mig i debatten her i dag. Den sag, der her diskuteres, er i så udpræget grad et anliggende for tinget som sådant, at jeg forsåvidt — synes jeg selv — godt kunne have undladt at tage ordet. Når jeg alligevel gør det, er det, fordi alt det, der her diskuteres, er foregået i den første del af min egen rigsdagstid, efter at jeg havde siddet herinde i det høje ting i fire år, og fordi det på mig har gjort samme uudslettelige indtryk som på alle de kolleger — kammerater føler jeg trang til at sige — tværs over alle partiskel, som dengang også sad midt i de begivenheder, vi i dag diskuterer. På mig virker denne diskussion som en genfærdsbehandling. Det er, som om et genfærd er dukket op i denne sal.

Jeg tager ordet af een, ganske afgørende grund: min partifælle, min nære ven igenem mange år, det ærede medlem hr. Alsing Andersen, er blevet gjort til syndebug for alt det, der her diskuteres. Det er sket i udvalgets betænkning, det er sket i diskussioner rundt omkring i landet, og i dag har en del af de talere, der ikke er enige med det ærede medlem hr. Alsing Andersen, ment at kunne udlede af hans tale, at han var lidt mere ophidset, end han burde være. Enkelte har ment, at han tog lidt mere overlegent på tingene, end han burde, og det ærede medlem hr. Bøgholm har endda ment, at det ærede medlem hr. Alsing Andersens tale ikke svarede til alvoren i det spørgsmål, vi her diskuterer.